Sidste frist for afklaring af hjemmelsgrundlag for spildevandspåbud

Jørn Rasmussen <kontakt@fairspildevand.dk> 28. oktober 2026 kl. 16.42
Send svar til: kontakt@fairspildevand.dk
Til: Miljøministeriets Departement <mim@mim.dk>
Cc: Dorte Balle Harder <dbs@mst.dk>, "formand@fairspildevand.dk" <formand@fairspildevand.dk>, Thomas Rützou <thomr@mst.dk>, Simon Mark Jacobsen <simaj@mim.dk>

Til Miljøministeren
(Fremsendt pr. mail til Miljøministeriet: mim@mim.dk)

Cc: Dorte Balle Harder, Chefkonsulent, Miljøstyrelsen (dbs@mst.dk)

Vedrørende: Principiel henvendelse til ministeren – Sidste frist for afklaring af hjemmelsgrundlag for spildevandspåbud inden supplement til klagen ved EU-Kommissionen, klage til Folketingets Ombudsmand eller domstolene

Foreningen Fair Spildevand henviser til foreningens henvendelse af 19. august 2026 samt efterfølgende korrespondance. Heri foreslog vi i fællesskab at udpege en uafhængig juridisk ekspert (professor Peter Pagh) til at udarbejde en uvildig vurdering af lovligheden af at anvende 27 år gamle teoretiske renseklasser som hjemmel for påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 i lyset af EU's Vandrammedirektiv.

Miljøstyrelsen har i mail af 21. oktober 2026 tilkendegivet, at man fra styrelsens side ikke ser grundlag for fornyede vurderinger, hvormed forslaget om uvildig mægling reelt afvises på styrelsesniveau.

Da kommuner over hele landet – aktuelt eksempelvis Guldborgsund Kommunalbestyrelse, der har godkendt varsler om påbud til ca. 1.100 borgere – fortsat udsteder tyngende påbud på et juridisk uafklaret og efter vores opfattelse ulovligt grundlag, foreligger der en akut retssikkerhedsmæssig krise for de berørte lodsejere.

Som øverste ansvarlige myndighed anmodes **Miljøministeren** herved om personligt at tage stilling til:

1. Om ministeriet vil medvirke til den foreslåede uvildige juridiske afklaring ved professor Peter Pagh (eller anden uafhængig sagkyndig).
2. Om ministeriet indestår for, at spildevandsbekendtgørelsens teoretiske renseklasser udgør et tilstrækkeligt og lovligt hjemmelsgrundlag for påbud efter § 30 uden konkret, målt datadokumentation for årsag og effekt i de enkelte vandområder.

Frist og konsekvens:

Såfremt vi ikke har modtaget ministerens eller departementets konkrete stillingtagen **senest mandag den 2. november (uge 45)**, betragtes den administrative dialog som endeligt udtømt på øverste niveau.

Et manglende svar – eller en ren bekræftelse af Miljøstyrelsens afvisning – vil over for de relevante prøvelsesinstanser blive lagt til grund som ministeriets endelige tilkendegivelse af at opretholde en praksis, der strider mod EU-retten.

Foreningen vil i givet fald kraftigt overveje følgende skridt:

1. **Supplement til vores klage i EU-Kommissionen** over Danmarks manglende overholdelse af Vandrammedirektivets dokumentationskrav.
2. **Klage til Folketingets Ombudsmand** vedrørende tilsynssvigt, manglende overholdelse af officialprincippet og svigtende retssikkerhedsgarantier.

3. **Forberedelse af anlæggelse af civil retssag** mod myndighederne med henblik på retlig prøvelse af hjemmelsgrundlaget.

Med venlig hilsen
Fair Spildevand

Den ons. 21. okt. 2026 kl. 17.36 skrev Jørn Rasmussen <kontakt@fairspildevand.dk>:

> Til Miljøministeriet
> att: Dorte Balle Harder
>
> Efter megen korrespondance mellem Miljøstyrelsen & Miljøministeriet og Fair Spildevand gennem flere år, tror vi at begge parter er enige om, at der ikke er udsigt til en enig forståelse.
>
> For at undgå at denne uenighed udelukkende skal afgøres ved EU-Kommissionen eller domstolene, foreslår vi, at ministeriet og Fair Spildevand i fællesskab udpeger en uafhængig ekspert på området (f.eks. professor Peter Pagh) til at give en uvildig juridisk vurdering af, om spildevandsbekendtgørelsens anvendelse af teoretiske renseklasser fortsat udgør et fuldt tilstrækkeligt og lovligt hjemmelsgrundlag for påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30, set i lyset af Vandrammedirektivets skærpede krav til konkret datadokumentation.
>
> Vi ser frem til en tilbagemelding snarest.
>
> Den man. 19. okt. 2026 kl. 10.49 skrev Dorte Balle Harder <dbs@mst.dk>:
>
> > Foreningen Fair Spildevand
> >
> > Att. Jørn Rasmussen
> >
> > Foreningen Fair Spildevand sendte den 19. august 2026 følgende anmodning til Miljøministeriet:
> >
> > "Til rette vedkommende Anmodning om retlig afklaring af hjemmelsgrundlag for påbud om forbedret spildevandsrensning baseret på standardiserede renseklasser jf. miljøbeskyttelseslovens § 30 kontra EU's Vandrammedirektiv."
> >
> > Anmodningen var bilagt et notat af samme dato om forudsætninger for hjemmel til påbud i miljøbeskyttelseslovens § 30 og om, hvorvidt påbudsbestemmelse forvaltes i overensstemmelse med vandrammedirektivet.
> >
> > Som oplyst har Miljøministeriet anmodet Miljøstyrelsen om at besvare ovennævnte anmodning fra Fair Spildevand.
> >
> > Miljøstyrelsen har gennemgået både det af Fair Spildevand fremsendte notat om forholdet mellem visse påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 og vandrammedirektivet og det notat om renseklasser, der henvises til i først nævnte notat. Det er styrelsens vurdering, at der ikke i hverken det ene eller det andet notat rejses problemstillinger, som styrelsen ikke tidligere har redegjort for, ligesom der ikke i notaterne peges på nye forhold, faktiske eller retlige, der kunne give anledning til fornyede vurderinger af de rejste problemstillinger.
> >
> > Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at der i en relativ omfattende korrespondance mellem Miljøministeriet og Miljøstyrelsen på den ene side og Fair Spildevand på den anden side samt på særskilte møder mellem styrelsen og foreningen er redegjort for ministeriets og styrelsens vurderinger af de i denne sammenhæng relevante forpligtelser efter vandrammedirektivet og den danske gennemførelse af disse forpligtelser, herunder bestemmelser i overvågningsbekendtgørelsen. Der er

endvidere redegjort for grundlaget for fastlæggelse af spildevandsindsatser i vandplanlægningens indsatsprogrammer. Styrelsen vil i denne sammenhæng især henvise til følgende korrespondance:

- Miljøministeriets brev af 27. oktober 2023, der besvarer henvendelser af 6. og 16. oktober 2023 fra Fair Spildevand. I dette brev henvises der til, at Miljøministeriet tidligere har besvaret spørgsmål om vandrammedirektivet, hvordan det er implementeret i den danske vandplanlægning og hvordan statusbelastningen og indsatsbehov beregnes og fastlægges i svar af 9. juni 2023, 15. februar 2023, 13. september 2022 og 24. august 2022 på tidligere henvendelser fra foreningen.
- Miljøstyrelsens mail af 4. og 20. december 2023 med svar på bl.a. Fair Spildevands spørgsmål til fastsættelse af kravværdier for nitrat i foreningens mail af 4. december 2023.
- Miljøstyrelsens brev af 2. oktober 2023 med svar på Fair Spildevands spørgsmål til overvågningsdata for indholdet af næringsstoffer i vandløb og fortolkning af vandrammedirektivet i foreningens mail af 15. og 28. september 2023
- Miljøstyrelsens brev af 6. juli 2023 om datagrundlaget for spildevandsindsatsen i vandplanlægningen, sendt i fortsættelse af drøftelse på møde i Blåt Fremdriftsforum den 22. juni 2023
- Miljøstyrelsens brev af 28. april 2023 med svar på bl.a. Fair Spildevands spørgsmål af 18. april 2023 vedr. dokumentationskrav ved fastlæggelse af spildevandsindsats.
- Miljøstyrelsens brev af 26. oktober 2022 med endeligt svar på Fair Spildevands spørgsmål til grundlaget for fastsættelse af renseklasser for spildevandsløsninger i flere mail september 2022

Hverken Miljøministeriets eller Miljøstyrelsens vurderinger er ændret.

Miljøstyrelsen bemærker særligt for så vidt angår den af Fair Spildevand udtrykte bekymring for, at ” kommunerne ikke fanges i et retsløst tomrum mellem en national handlepligt (at udstede påbud i renseklasseoplande) og de overordnede EU-retlige krav om dokumentation for konkret årsag og effekt”, at der fortsat er – og i mange år har været - retspraksis for, at der kan udstedes påbud i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens § 30 og, spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1, om forbedret rensning af spildevand, der udledes fra ejendomme placeret i spredt bebyggelse. Også når spildevandsudledningen ikke umiddelbart giver anledning til uhygiejniske forhold. Det er en retspraksis, der er opretholdt efter vandrammedirektivets vedtagelse i 2000 og direktivets gennemførelse i dansk ret i 2003 samt den efterfølgende implementering i især vandplanlægningen. Der er efter styrelsens opfattelse således ikke grundlag for en bekymring for, at kommunerne vil møde et ”retsløst tomrum” ved udstedelse af påbud i overensstemmelse med miljøbeskyttelseslovens § 30 og spildevandsbekendtgørelsens § 38, stk. 1.

Med venlig hilsen

Dorte Balle Harder

Jurist, chefkonsulent

Telefon 41271650 E-mail dbs@mst.dk

Kontoret Hav, Miljøstyrelsen, Lerchesvej 35, 5000 Odense C

--
--
Med venlig hilsen
Fair Spildevand
v/Jørn Rasmussen
http://www.fairspildevand.dk

--
--